

Smernica č. 13/2009-R
z 25. augusta 2009
o organizovaní, riadení a finančnom zabezpečení súťaží žiakov škôl

Gestorský útvar: Sekcia regionálneho školstva, tel.: 02/59374466

č. CD -2009-31624/30335-1:09

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa ustanovenia § 14 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 8 a 9 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva túto smernicu:

Čl. 1
Predmet úpravy

Táto smernica upravuje organizovanie, riadenie a finančné zabezpečenie súťaží žiakov škôl.¹⁾

Čl. 2
Úvodné ustanovenie

- (1) Súťaže sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu škôl, nadväzujú na školskú výučbu a rozvíjajú ju na princípe dobrovoľnej záujmovej činnosti, ktorá vytvára osobitnú motiváciu na rozvíjanie nadania a talentu žiakov na základe ich súťaživosti. Súťaže a príprava na súťaže sa organizujú v čase vyučovacieho procesu, ako aj mimo neho.
- (2) Súťaže majú spravidla postupový charakter a končia sa celoštátnym kolom alebo medzinárodnou súťažou. Sú organizované najmä formou predmetových olympiád, iných postupových súťaží, korešpondenčných súťaží a seminárov, športových súťaží, súťaží pre osobitné skupiny žiakov, súťaží zručnosti, súťaží odbornej a umeleckej tvorivosti, prehliadok a turnajov.
- (3) Poslaním súťaží je najmä:
 - a) tvorivo rozvíjať kompetencie žiakov a vytvárať vzťah k príslušnému študijnému a učebnému odboru,
 - b) vyhľadávať talentovaných žiakov v jednotlivých oblastiach, podporovať ďalšie rozvíjanie ich nadania a talentu a prispievať k účelnému využívaniu ich voľného času,
 - c) viesť žiakov k samostatnej tvorivej činnosti a podporovať ich záujem o sebavzdelávanie,
 - d) vytvárať pre žiakov konkurenčné prostredie na vzájomné porovnávanie svojich schopností, zručností a vedomostí formou súťaženia a tvorivej spolupráce,

¹⁾ § 27 ods. 2 písm. a) až h) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- e) vytvárať pre školy a pre pedagogických zamestnancov (ďalej len „pedagóg“) konkurenčné prostredie na hodnotenie a porovnávanie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu v jednotlivých školách,
 - f) zabezpečiť úspešnú reprezentáciu Slovenskej republiky na medzinárodných súťažiach.
- (4) Súčasťou súťaží je aj systematická príprava na všetkých úrovniach formou prednášok, seminárov, sústredují, tréningov, riadenej odbornej a umeleckej činnosti pod vedením skúsených pedagógov a ďalších odborníkov, ako aj podporovanie samostatnosti žiakov.
- (5) Činnosť pedagógov a žiakov škôl spojená so súťažami, prípravou na súťaže, členstvom v odborných komisiách, sa hodnotí ako činnosť, ktorá priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom na školách. Školy a ich zriaďovatelia vytvárajú podmienky pre súťaže, organizujú súťaže, podporujú zapojenie sa žiakov do súťaží a účasť pedagógov na odborných seminároch a podujatiach súvisiacich s prípravou žiakov na súťaže. Aktívnu účasť pedagógov školy zriaďovatelia započítavajú do ich hodnotenia a primerane morálne a finančne oceňujú.

Čl. 3

Vyhlásenie a zrušenie súťaží

- (1) Vyhlasovateľom súťaží je ministerstvo.
- (2) Ministerstvo vyhlasuje súťaže celoštátneho charakteru, súťaže s medzinárodnou účasťou a medzinárodné súťaže.
- (3) Ministerstvo vyhlasuje súťaže spoločne s inými orgánmi štátnej správy, orgánmi samosprávy, občianskymi združeniami, cechmi, alebo ďalšími právnickými osobami na základe písomnej dohody. Tieto subjekty sú uvedené ako spoluvyhlasovateľ.
- (4) Za vyhlásenie súťaže sa považuje jej schválenie ministerstvom, zaregistrovanie organizačného poriadku a jeho zverejnenie na internetovej stránke ministerstva.
- (5) Na vyhlásenie novej súťaže je potrebné predložiť ministerstvu písomnú žiadosť o registráciu a návrh organizačného poriadku súťaže, vypracovaného podľa čl. 6 ods. 6 smernice. Súťaž sa môže organizovať až po jej registrovaní ministerstvom, v nasledujúcom školskom roku podľa čl. 6 ods. 4.
- (6) Organizačný poriadok novej súťaže posudzuje, schvaľuje a registruje ministerstvo a na základe neho rozhodne o zaradení súťaže do príslušnej kategórie. Žiadateľ o registráciu novej súťaže musí uviesť podrobnú klasifikáciu výdavkov spojených so súťažou na rozpočtový rok.
- (7) Ministerstvo financuje vyhlásené súťaže na základe ich kategorizácie.
- (8) Na zrušenie vyhlásenej súťaže je potrebné predložiť ministerstvu žiadosť o zrušenie súťaže a jej vyradenie zo zoznamu súťaží.
- (9) Ministerstvo má právo vykonať monitoring jednotlivých kôl súťaží a v prípade, že nie sú organizované v súlade so schváleným organizačným poriadkom a výškou pridelených finančných prostriedkov, môže vyhlásenie súťaže v nasledujúcom roku prehodnotiť, prípadne požiadať o zmenu organizačného poriadku, alebo súťaž zrušiť.

Čl. 4

Riadenie súťaží

- (1) Po odbornej stránke súťaže riadia komisie v súlade s organizačným poriadkom súťaže alebo občianske združenie v oblasti telesnej kultúry.²⁾
- (2) Súťaže majú niekoľko úrovní riadenia. Základnými úrovňami sú školská, obvodná, krajská a celoštátna. Súťaže, ktoré nemajú postupové kolá, sú riadené iba na celoštátnej úrovni a to v zmysle organizačných poriadkov súťaží.
- (3) Nevyhnutnou podmienkou účasti vo vyššom kole postupovej súťaže je úspešná účasť v nižších kolách súťaže. V prípade súťaže, ktorá nemá postupový charakter určuje podmienky účasti v súťaži jej organizačný poriadok.
- (4) Súťaže sa môžu členiť podľa vekových skupín alebo stupňa získaného vzdelania na kategórie. Podmienky účasti žiaka v súťaži v príslušnej kategórii určuje organizačný poriadok súťaže.
- (5) Školské kolá predmetových postupových súťaží riadi príslušná predmetová školská komisia, ktorá navrhuje svojho zástupcu do obvodnej komisie. Členov obvodnej komisie súťaží vymenúva prednosta príslušného krajského školského úradu.
- (6) Obvodné a krajské kolá predmetových a športových postupových súťaží koordinuje a organizačne zabezpečuje krajský školský úrad. Prednosta krajského školského úradu vymenúva predsedu a členov obvodných a krajských komisií.
- (7) Štruktúra a činnosť školských komisií, obvodných komisií a krajských komisií je upravená v organizačných poriadkoch príslušných súťaží, kde je určený aj postup pri návrhu na vymenovanie komisií na nižších úrovniach riadenia a počet členov komisií.
- (8) Celoštátna komisia garantuje odbornú stránku príslušnej súťaže a je zložená spravidla zo zástupcov krajských komisií, predsedu a tajomníka.
- (9) Celoštátnu komisiu riadi predseda, ktorého na návrh odbornej inštitúcie alebo organizácie do funkcie vymenúva a z funkcie odvoláva minister školstva Slovenskej republiky (ďalej len „minister“).
- (10) Členov celoštátnej komisie do funkcie vymenúva a z funkcie odvoláva minister, na základe návrhu predsedu celoštátnej komisie príslušnej súťaže.
- (11) Funkčné obdobie predsedu a členov celoštátnej komisie je spravidla trojročné, členstvo v komisii je čestné a nezastupiteľné. V prípade preukázateľných vážnych zdravotných alebo osobných dôvodov môže predseda alebo ktorýkoľvek člen komisie písomne požiadať ministerstvo o uvoľnenie z funkcie.
- (12) Členmi komisií sú zväčša pedagógovia škôl a školských zariadení, ktoré sú zaradené v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky, ako aj odborní zamestnanci krajských školských úradov, organizácií v priamej pôsobnosti vyhlasovateľa, vedeckých inštitúcií a občianskych združení aktívnych v príslušnej oblasti. Členstvo v komisiách je čestné a nezastupiteľné.
- (13) Celoštátna koordinačná rada súťaží je poradný orgán ministerstva pre oblasť súťaží. Ministerstvo, krajské školské úrady, občianske združenie v oblasti telesnej kultúry a priamo

²⁾ § 10 ods. 2 zákona č. 288/1997 Z. z. o telesnej kultúre a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

riadené organizácie ministerstva majú v Celoštátnej koordinačnej rade súťaží po jednom zástupcovi.

(14) Členov Celoštátnej koordinačnej rady súťaží vymenúva minister.

Čl. 5 **Organizácia súťaží**

(1) Organizačnú, metodickú a administratívnu činnosť spojenú so súťažou, vykonáva priamo riadená organizácia ministerstva, príslušný krajský školský úrad, škola, školské zariadenie alebo občianske združenie v oblasti telesnej kultúry (ďalej len „organizátor“).

(2) Organizátor sa riadi organizačným poriadkom súťaže, pokynmi vyhlasovateľa a príslušnej odbornej komisie, podmienkami pridelenia finančných prostriedkov a platnými právnymi predpismi.

(3) Školské kolá organizujú školy a školské zariadenia na základe dobrovoľnosti.

(4) Organizátor preberá zodpovednosť za zabezpečenie kvalitného a nerušeného priebehu súťaže, za vhodné stravovacie, ubytovacie a súťažné podmienky pre všetkých účastníkov súťaže.

Čl. 6 **Organizačný poriadok súťaže**

(1) Základným dokumentom, ktorým sa riadi súťaž, je organizačný poriadok.

(2) Organizačný poriadok súťaže schvaľuje a registruje ministerstvo.

(3) Organizačný poriadok súťaže je pre všetkých organizátorov záväzný.

(4) Organizačné poriadky nových súťaží alebo zmeny v už zaregistrovaných organizačných poriadkoch súťaží sa predkladajú ministerstvu na schválenie do 28. februára s platnosťou od nasledujúceho školského roka, prípadne v iných termínoch určených ministerstvom, ak sa významným spôsobom zmenia príslušné právne predpisy.

(5) Za zostavenie a aktualizáciu organizačného poriadku súťaže je zodpovedná celoštátna komisia príslušnej súťaže.

(6) Organizačný poriadok súťaže tvoria nasledovné časti:

- a) charakteristika súťaže, poslanie súťaže a riadenie súťaže,
- b) štruktúra súťaže, počet kôl, počet a charakteristika kategórií,
- c) odborné a organizačné zabezpečenie súťaže,
- d) hodnotenie vedomostí a zručností žiakov porotami,
- e) organizátor súťaže, adresa a úplný kontakt,
- f) podmienky účasti žiakov v súťaži a postupový kľúč,
- g) bezpečnosť a ochrana zdravia účastníkov súťaže,
- h) charakteristika medzinárodnej súťaže, ak existuje,
- i) odborná príprava žiakov na domáce a medzinárodné súťaže,
- j) spôsob schvaľovania a čerpania rozpočtu súťaže,
- k) účinnosť a registrácia organizačného poriadku.

(7) Platný organizačný poriadok súťaže sa zverejňuje na internetovej stránke ministerstva a organizátora súťaže.

Čl. 7

Bezpečnosť a ochrana zdravia účastníkov súťaží

- (1) Počas organizovania súťaží musí byť dodržaná bezpečnosť a ochrana zdravia (ďalej len „bezpečnosť“) všetkých účastníkov súťaží a sprievodných podujatí.
- (2) Za dodržiavanie bezpečnosti počas súťaží zodpovedajú organizátori a pedagógovia poverení riaditeľmi príslušných škôl.
- (3) Na súťaže cestujú žiaci spravidla v sprievode pedagóga, alebo inej zodpovednej osoby, určenej riaditeľom školy. Žiaci, ktorí nedosiahli vek 18 rokov, potrebujú k účasti vo vyšších kolách súťaží písomný súhlas rodiča.
- (4) Krajský školský úrad a organizátor príslušného kola, v spolupráci s riaditeľmi škôl, sa môžu dohodnúť na spoločnom pedagogickom sprievode, ktorý sprevádza žiakov do miesta konania vyššieho kola a späť a zodpovedá za ich bezpečnosť.
- (5) Organizátori súťaže sú povinní zabezpečiť počas súťaže a s ňou súvisiacimi podujatiami, dodržiavanie príslušných bezpečnostných predpisov, ktoré sú platné pre daný druh činnosti.

Čl. 8

Financovanie súťaží

- (1) Finančné prostriedky na súťaže žiakov poskytne ministerstvo na príslušný rozpočtový rok:
 - a) priamo riadeným rozpočtovým a príspevkovým organizáciám ministerstva,
 - b) krajským školským úradom,
 - c) občianskemu združeniu v oblasti telesnej kultúry,
 - d) účastníkom a gestorom medzinárodných súťaží.
- (2) Krajské školské úrady, priamo riadené organizácie ministerstva a občianske združenie v oblasti telesnej kultúry, financujú súťaže a podujatia podľa osobitných predpisov.³⁾
- (3) Finančné prostriedky sú určené na úhradu nákladov spojených s prípravou súťaží, s organizáciou obvodných, krajských, celoštátnych kôl a medzinárodných súťaží.
- (4) Z finančných prostriedkov určených na súťaže je možné uhradiť výdavky súvisiace s prípravou a organizovaním súťaže:
 - a) **Cestovné** – Účastníkom súťaží sa uhrádza cestovné v zmysle platného zákona.⁴⁾ Účastníkom sa uhrádza najekonomickejší spôsob dopravy.
 - b) **Stravovanie** – Účastníkom súťaží sa poskytne strava do výšky stravného v zmysle platného zákona. Na súťaže sa prednostne využívajú služby účelových zariadení rezortu školstva – zariadení školského stravovania. Maximálny denný limit výdavkov stravného sa ustanovuje podľa osobitného predpisu.⁴⁾

³⁾ Zákon č. 597/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení, Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

- c) **Ubytovanie** – Na súťaže sa prednostne využívajú ubytovacie zariadenia v rezorte školstva, školské internáty, školy v prírode. Osobitne sa môže zohľadňovať ubytovanie hostí a účastníkov súťaže zo zahraničia.
- d) **Materiálno-technické zabezpečenie** – Pri zabezpečovaní súťaží treba brať do úvahy špecifické potreby danej súťaže. Je možné kalkulovať nevyhnutné náklady spojené s prípravou súťaže, zasadnutím komisií, riešením experimentálnych úloh, náklady na kancelárske potreby, drobný tovar, prenájom nevyhnutnej techniky, pomôcok, nákup tovarov potrebných na uskutočňovanie súťaží zručností v rôznych odboroch, ako aj telekomunikačné výdavky, tlač, kopírovanie a výrobu potrebných materiálov.
- e) **Prenájom priestorov** – Na súťaže sa prednostne bezplatne využívajú priestory objektov škôl a školských zariadení, vo výnimočných prípadoch na základe dohody zohľadňujúcej režijné náklady poskytovateľa priestorov.
- f) **Odmeny za vykonané práce** – podľa osobitného predpisu.⁵⁾
- g) Ceny na súťaže – odporúčaná výška cien:

postupové kolo	jednotlivci na prvých troch miestach spolu do	kolektívy na prvých troch miestach spolu do
obvodné	30 €	60 €
krajské	40 €	80 €
celoštátne	72 €	210 €

(5) Organizátor môže na ocenenie víťazov získať aj iné dodatočné, mimorozpočtové zdroje, čím môže ceny pre víťazov súťaže zvýšiť.

(6) Zdrojmi na zabezpečenie súťaží žiakov a s nimi spojených činností môžu byť finančné prostriedky získané od mimovládnych organizácií, nadácií, sponzorov a účastníkov súťaží. Finančné prostriedky na súťaže sú pridelované ako účelové a podliehajú finančnému zúčtovaniu.

(7) Finančné prostriedky na súťaže zabezpečí ministerstvo v rámci schváleného rozpočtu ministerstva.

(8) Krajský školský úrad uzavrie na zabezpečenie súťaže s organizátorom súťaže zmluvný vzťah, v ktorom dohodne podmienky zabezpečenia súťaže, vrátane maximálnej finančnej sumy na jej zorganizovanie. Krajský školský úrad poskytne organizátorovi súťaže finančné prostriedky formou preddavku, prípadne formou refundácie vopred vynaložených výdavkov na súťaž.⁶⁾

(9) Po ukončení súťaže predloží organizátor krajskému školskému úradu vyúčtovanie finančného preddavku. V prípade nevyčerpania poskytnutého finančného preddavku, vráti organizátor nevyčerpané finančné prostriedky na účet krajského školského úradu.

(10) Organizácia, ktorá priamo zabezpečuje súťaž, je povinná viesť účtovnú evidenciu použitých finančných prostriedkov analyticky oddelene od účtovnej evidencie ostatných činností organizácie.

⁵⁾ Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ § 19 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Čl. 9 **Vyhodnotenie súťaží**

- (1) Po ukončení každého kola súťaže vypracuje predseda príslušnej komisie, v spolupráci s organizátorom, vyhodnotenie podujatia.
- (2) Predsedovia komisií na nižších úrovniach zhodnotia priebeh a výsledky súťaže a písomnú správu o priebehu a výsledkoch, spolu s výsledkovou listinou, poskytnú predsedovi vyššieho kola súťaže a príslušnému krajskému školskému úradu.
- (3) Celoštátna komisia príslušnej súťaže, ktorá je organizovaná prostredníctvom priamo riadených organizácií a občianskym združením v oblasti športu, zostaví hodnotiacu správu o priebehu celého ročníka súťaže (ďalej len „správu“), ktorú zostavuje na základe hodnotiacich správ komisií na nižších úrovniach. Predseda celoštátnej komisie zašle správu o priebehu súťaže do 30. septembra nasledujúceho školského roka ministerstvu.
- (4) Celoštátna komisia príslušnej súťaže, ktorá je uskutočňovaná z poverenia krajských školských úradov, zostaví záverečnú správu. Predseda celoštátnej komisie zašle správu o priebehu súťaže do 3 mesiacov od uskutočnenia celoštátneho kola, najneskôr však do 15. decembra, príslušnému krajskému školskému úradu.
- (5) Krajské školské úrady, priamo riadené organizácie ministerstva a občianske združenie v oblasti telesnej kultúry, zašlú písomné vyhodnotenie súťaží za kalendárny rok ministerstvu najneskôr do 31. januára nasledujúceho roka.

Čl. 10 **Účasť na medzinárodných súťažiach**

- (1) Na medzinárodnú súťaž, ktorá nadväzuje na celoštátnu súťaž, v zmysle organizačného poriadku, vysiela reprezentačné družstvo ministerstvo.
- (2) Medzinárodných súťaží sa zúčastňujú víťazi celoštátnych kôl, prípadne žiaci, vybraní na súťaž v súlade s organizačným poriadkom a pravidlami príslušnej medzinárodnej súťaže.
- (3) Za spôsob výberu účastníkov na medzinárodnú súťaž zodpovedá celoštátna komisia príslušnej súťaže a zloženie družstva, pozostávajúceho zo súťažiacich a vedúcich družstva, predkladá ministerstvu najneskôr do piatich dní po ukončení celoštátneho kola súťaže.
- (4) Vycestovanie družstva na medzinárodnú súťaž administratívne a organizačne zabezpečuje ministerstvo, v spolupráci s povereným vedúcim družstva alebo občianskym združením v oblasti telesnej kultúry. Výdavky spojené s účasťou družstva na medzinárodnej súťaži sú hradené z rozpočtu ministerstva a z mimorozpočtových zdrojov.
- (5) Pre účastníkov medzinárodných súťaží sa každoročne organizujú sústredenia zamerané na prípravu na medzinárodnú súťaž. Rozsah prípravy určuje organizačný poriadok súťaže. Za odborné zabezpečenie sústredení zodpovedá príslušná celoštátna komisia. Sústredenia organizačne zabezpečuje celoštátny organizátor v spolupráci s celoštátnou komisiou, prípadne iní poverení organizátori.
- (6) Sústredenia sú hradené z finančných prostriedkov vyčlenených z rozpočtu ministerstva na príslušnú súťaž, z príspevkov spoluorganizátorov a ďalších prostriedkov, získaných na tento účel. Počas sústredení účastníkov pred medzinárodnými súťažami zodpovedá za ich bezpečnosť organizátor alebo ním poverené osoby.
- (7) Zástupcov Slovenskej republiky vo výkonných orgánoch medzinárodných súťaží menuje minister, na návrh predsedu celoštátnej komisie.

(8) Organizovaním medzinárodnej súťaže v Slovenskej republike poveruje ministerstvo organizáciu vo svojej priamej pôsobnosti, krajský školský úrad, školu, školské zariadenie, občianske združenie alebo inú neziskovú organizáciu. Náklady na úhradu medzinárodnej súťaže organizovanej v Slovenskej republike sú hradené z rozpočtu ministerstva, príspevkov spoluorganizátorov, z mimorozpočtových zdrojov a iných zdrojov.

(9) Zoznam medzinárodných súťaží pre príslušný rok predkladá Celoštátna koordinačná rada súťaží, v zmysle plánu medzinárodných predmetových olympiád, športových a odborných súťaží, na schválenie ministerstvu.

Čl. 11 **Záverečné ustanovenie**

Táto smernica nadobúda účinnosť 1. septembra 2009.

minister

Obsah

SMERNICA Č. 13/2009-R Z 25. AUGUSTA 2009 O ORGANIZOVANÍ, RIADENÍ A FINANČNOM ZABEZPEČENÍ SÚŤAŽÍ ŽIAKOV ŠKÔL..... 1

Čl. 1	Predmet úpravy	1
Čl. 2	Úvodné ustanovenie	1
Čl. 3	Vyhlásenie a zrušenie súťaží.....	2
Čl. 4	Riadenie súťaží.....	3
Čl. 5	Organizácia súťaží	4
Čl. 6	Organizačný poriadok súťaže.....	4
Čl. 7	Bezpečnosť a ochrana zdravia účastníkov súťaží.....	5
Čl. 8	Financovanie súťaží	5
Čl. 9	Vyhodnotenie súťaží	7
Čl. 10	Účasť na medzinárodných súťažiach	7
Čl. 11	Záverečné ustanovenie	8
Obsah	9